

A KÖZÚTI ÁRUFUVAROZÁSI, SZEMÉLYSZÁLLÍTÁSI TEVÉKENYSÉGHEZ KAPCSOLÓDÓ JÖVEDÉKI ADÓ-VISSZAIGÉNYLÉS LEHETŐSÉGE

Az Európai Unió több tagállamában, így Magyarországon is, a közúti áru fuvarozási, személyszállítási tevékenységet végzők, jövedéki adó-visszaigénylést érvényesíthetnek. Magyarországon a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Jöt.) alapján 2011. január 1-jével lehet a közúti áru fuvarozási, személyszállítási tevékenységhez felhasznált kereskedelmi gázolaj esetén jövedéki adó-visszaigénylést érvényesíteni. Az új jogintézmény bevezetésével a jogalkotó az áru fuvarozók és a személyszállítást végzők támogatását, illetve a belföldi gázolaj forgalmazásának és felhasználásának növelését kívánta elérni.

A jövedéki szabályozásban a közúti áru fuvarozási, személyszállítási tevékenységhez kapcsolódóan a kereskedelmi gázolaj jövedéki adó-visszaigénylésének lehetősége, teljesen új gazdálkodói kört érint, ezért célszerű a vonatkozó rendelkezéseket összefüggéseiben, az alkalmazását elősegítő magyarázatokkal ismertetni.

Visszaigénylésre jogosultak köre

A közúti áru fuvarozási, személyszállítási tevékenységhez kapcsolódóan felhasznált gázolaj a Jöt. vonatkozó rendelkezése alapján a visszaigénylés jogintézményben „kereskedelmi gázolaj”-nak minősül, ha

- a közúti áru fuvarozáshoz kapcsolódóan ellenszolgáltatás fejében vagy saját költségre kizárólag közúti áru fuvarozásra szolgáló, legalább 7,5 tonna megengedett legnagyobb össztömegű gépjárművel vagy nyerges járműszerelvényel (nyerges vontatóval) végzett tevékenységhez [Jöt. 7. § 51. pont a) alpont], vagy
- a személyszállításhoz kapcsolódóan akár menetrendszerű, akár nem menetrendszerű forgalomban, a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott M2¹ vagy M3² kategóriába tartozó gépjárművel (a továbbiakban: autóbusszal) végzett tevékenységhez [Jöt. 7. § 51. pont b) alpont]

¹ Személyszállításra használt járművek, amelyek a vezető ülésen kívül nyolcnál több ülőhellyel, és 5 tonnát meg nem haladó legnagyobb tömeggel rendelkeznek

használták fel.

A visszaigénylésre jogosultak körét meghatározva, kizárólag azon közúti árufuvarozási, személyszállítási tevékenységet végző személy érvényesíthet jövedéki adó-visszaigénylést, akinek tevékenysége a fentieknek, azaz a kereskedelmi gázolaj fogalmának megfelel.

Példák a jövedéki adó visszaigényelhetőségének szemléltetésére, a gyakorlati végrehajtás során felmerült kérdések alapján:

- Amennyiben a közúti árufuvarozási tevékenységhez használt gépjárműnek vagy nyerges járműszerelvénynek a megengedett legnagyobb össztömege nem éri el a 7,5 tonnát vagy a személyszállítási tevékenységet nem autóbusszal végzik, akkor jövedéki adó-visszaigénylés nem érvényesíthető. Ezzel összefüggésben a megengedett legnagyobb össztömeg meghatározásánál a jármű jellegnek a forgalmi engedélyből történő megállapításánál - azaz a gépjármű nyerges vontatónak, vagy egyéb gépjárműnek minősül-e - az alábbiakra kell figyelemmel lenni.

A forgalmi engedélyek adattartalmát a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 13. melléklete - mely három forgalmi engedély típust (A., B., C.) különböztet meg – szabályozza:

- Az A. pont szerinti, 1998. december 31-ig kiadott forgalmi engedély esetében a nyerges vontató jármű jelleg megállapítása a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló 5/1990. (IV. 12.) KÖHÉM Rendelet (a továbbiakban: ER.) 1. számú melléklete szerinti a Nemzeti Közlekedési Hatóság által kiállított műszaki adatlap adatai alapján lehetséges, amennyiben a nyeregterhelés rovat kitöltésre (0-nál nagyobb) kerül.
- A B. pont szerinti, 1999. január 1-étől bevezetett forgalmi engedély esetében, ha a H.3 pont (nyeregterhelés) adatot (0-nál nagyobb) tartalmaz nyerges vontatónak tekintendő, más esetben egyéb gépjármű.

² Személyszállításra használt járművek, amelyek a vezető ülésen kívül nyolcnál több ülőhellyel, és 5 tonnát meghaladó legnagyobb tömeggel rendelkeznek

- A C. pont szerinti, a járművek nyilvántartásba vételéhez kapcsolódó okmányokról szóló 1999/37/EK irányelv figyelembe vételével kiadásra kerülő forgalmi engedély esetében, ha a Nyeregterhelés (3) rovat adatot (0-nál nagyobb) tartalmaz nyerges vontatónak tekintendő, más esetben egyéb gépjármű.

A nyerges járműszerelvénnyel (nyerges vontató) esetében, a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV.12.) KÖHÉM Rendelet 20. § (1) bekezdése alapján a terhelhetőség a megengedett legnagyobb össztömeg és a sajáttömeg különbségeként határozható meg. Ennek alapján a megengedett legnagyobb össztömeget:

- Az A. pont szerinti, 1998. december 31-ig kiadott forgalmi engedély esetében a legnagyobb össztömeg a Törzslap (belül a második oldal) 11. pont saját tömeg, valamint 14. pont vontatásra vonatkozó adatok összege határozza meg.
- A B. pont szerinti, 1999. január 1-étől bevezetett forgalmi engedély esetében a Műszaki lap első oldal G pont Saját tömeg, valamint H.2 pont Átmenőfékes össztömegű vontatmány adatok összege határozza meg.
- A C. pont szerinti, a járművek nyilvántartásba vételéhez kapcsolódó okmányokról szóló 1999/37/EK irányelv figyelembe vételével kiadásra kerülő forgalmi engedély esetében az első oldal G pont a saját tömeg, valamint O pont vontatási adatok összege határozza meg.

Figyelemmel a fenti rendelkezésekre, a legnagyobb össztömeget egyéb gépjárművek esetében, az alábbiak szerint kell meghatározni:

- Az A. pont szerinti, 1998. december 31-ig kiadott forgalmi engedély esetében a legnagyobb össztömeg a Törzslap (belül a második oldal) 12. pont Össztömeg rovatának adata határozza meg.
- A B. pont szerinti, 1999. január 1-étől bevezetett forgalmi engedély esetében a legnagyobb össztömeg a Műszaki lap első oldal F pont Megengedett legnagyobb össztömeg rovatának adata határozza meg.
- A C. pont szerinti, a járművek nyilvántartásba vételéhez kapcsolódó okmányokról szóló 1999/37/EK irányelv figyelembe vételével kiadásra kerülő

forgalmi engedély esetében a legnagyobb össztömeg az első oldal F.1 pont Együttes tömeg rovatának adata határozza meg.

- Amennyiben a közúti árufuvarozást teherautóból és utánfutóból álló járműszerelvénnyel végzik, azaz nem nyerges járműszerelvénnyel és a teherautó (gépjármű) megengedett legnagyobb össztömege nem éri el a 7,5 tonnát, akkor jövedéki adó-visszaigénylés nem érvényesíthető.
- Amennyiben elsősorban daruzásra szolgáló, de árufuvarozási engedéllyel rendelkező, vontatásra is alkalmas autódaruval végeznek közúti árufuvarozási tevékenységet, mivel a kereskedelmi gázolaj fogalmához kapcsolódóan a „kizárólag közúti árufuvarozásra szolgáló gépjármű” feltétel nem teljesül, ezért jövedéki adó-visszaigénylés nem érvényesíthető.
- Amennyiben a kizárólag közúti árufuvarozásra szolgáló gépjármű az áru ki- és berakodását könnyítő (pl.: daru, emelő stb.) berendezéssel van ellátva, akkor jövedéki adó-visszaigénylés érvényesíthető.
- Amennyiben a közúti árufuvarozáshoz, személyszállításhoz használt és az egyéb, a fuvarozás, személyszállítás tényéhez szorosan köthető célra szolgáló segédberendezések (például hűtőberendezés, fűtőberendezés) üzemeltetésére – közvetlenül vagy szorosan – használták fel a gázolajat, akkor jövedéki adó-visszaigénylés érvényesíthető.
- Amennyiben saját költségre³ történik a közúti árufuvarozási tevékenység végzése, azaz, ha egy cég saját terméket (pl. élelmiszer termék) értékesít, a járművek össztömege a 7,5 tonnát meghaladja – függetlenül attól, hogy a cég közúti árufuvarozási engedéllyel nem rendelkezik (vonatkozó részlet szabályt a nyilvántartásba vétel fejezetén belül ismertetem) –, akkor jövedéki adó-visszaigénylés érvényesíthető.

Visszaigényelhető jövedéki adótartalom

Az előző fejezet szerinti közúti árufuvarozási, személyszállítási tevékenységet végző személy, a kereskedelmi gázolaj beszerzésekor megfizetett jövedéki adótartalomról literenként 6,50 forint jövedéki adó-visszaigénylésére jogosult (2011. november 1-jét követően keletkezett

³ A „saját költségre” kifejezés tekintetében a 4/2000. (II. 16.) KHVM rendelet 2. §-ban foglalt saját számlás fogalom meghatározást kell irányadónak tekinteni.

adó-visszaigénylési jogosultság után 19,50 Ft, illetőleg 2012. január 1-jét követően keletkezett adó-visszaigénylési jogosultság után 17 Ft) [57/C. § (1) bekezdés].

Amennyiben a kereskedelmi gázolajat üzemanyag-töltő-állomáson forgalmi rendszámra szóló üzemanyagkártyával vásárolta meg [57/C. § (1) bekezdés a) pont], vagy a megvásárolt kereskedelmi gázolajat magyarországi telephelyén üzemanyag-tárolásra rendszeresített - a tankolt mennyiséget rendszámonként, valamint a tankoló jármű kilométeróra állását rögzítő - üzemanyag-tankoló automatával ellátott üzemanyag-tartályból elektronikus mérőeszközön keresztül töltötte be járművébe [57/C. § (1) bekezdés b) pont].

Fontos hangsúlyozni, hogy kizárólag azon felhasznált kereskedelmi gázolaj képezheti a jövedéki adó-visszaigénylés alapját, mely tekintetében a Magyarországon történő beszerzéskor fizetendő jövedéki adót (vagy legalább a visszaigényelendő jövedéki adó összegét) már kifizették, azaz megtörtént a pénzügyi teljesítés.

Továbbá a Jöt. 57/C. § (1) bekezdés a) pontja hivatkozik a rendszámra szóló üzemanyagkártyával történő vásárlásra, azonban a Jöt., illetve egyéb jogszabály egyenlőre nem határozza meg az üzemanyagkártya fogalmát. A kialakított szakmai álláspont alapján az üzemanyagkártya olyan, az üzemanyag vásárlásakor az ellenérték kiegyenlítése használt készpénzkímélő fizetőeszköz, melynek alkalmazása esetén a vevő és az eladó közötti szerződésben az időszakonkénti, a vásárlás időpontjától eltérő időpontú számla kibocsátásában és pénzügyi teljesítésben állapodtak meg a kontraktus alanyai.

Érdekességként szükségesnek tartom ismertetni, a Jöt. 57/C. § (1) bekezdésének alkalmazásával összefüggésben megfogalmazódott kérdést, miszerint az üzemanyag-töltő állomás üzemeltetője saját üzemanyag felhasználása után érvényesíthet-e jövedéki adó-visszaigénylést?

A kereskedelmi járműben történő saját felhasználás nem minősül értékesítésnek, ezért a Jöt. 57/C. § (1) bekezdés a) pontja szerinti visszaigénylési jogcím nem alkalmazható. A Jöt. 57/C. § (1) bekezdés b) pontja sem alkalmazható, mivel az ahhoz kapcsolódó feltételek egy pénztárgéppel összeköttetésben álló kútoszlop esetén nem teljesíthetők.

Az előző mondatban leírtak kizárólag arra az esetre vonatkoztathatók, ha a Jöt. 57/C. § (1) bekezdés b) pontja szerinti feltételek nem teljesülnek egy pénztárgéppel összeköttetésben álló kútoszlop esetén az üzemanyag-töltő-állomáson.

Amennyiben az áru fuvarozási vagy személyszállítási tevékenységet folytató személy, magyarországi telephelyén üzemanyagtöltő állomást üzemeltet, melyből saját kereskedelmi járműve tankolását is végzi, akkor abban az esetben jogosult a jövedéki adó-visszaigényléshez kapcsolódó nyilvántartásba vételre a Jöt 57/C. § (1) bekezdés b) pontja alapján, ha a jogszabályi hely e pontjában foglalt feltételek maradéktalanul teljesülnek.

A fentiek figyelembe vételével, ha az üzemanyagtöltő állomáson egy tartályból is történik a gázolaj kiszolgálása, nem jelent akadályt a kereskedelmi gázolajjal kapcsolatos nyilvántartásba vétel és a jövedéki adó visszaigénylése tekintetében. Fontos kritérium, hogy a saját tankolás, valamint a kiskereskedelmi értékesítés elkülöníthető legyen az üzemanyagtöltő állomás által a vezetni rendelt nyilvántartásokban.

A Jöt. 57/C. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt rendelkezést részletesebben áttekintve megfogalmazódhat azon kérdés is, hogy amennyiben a telephelyen mechanikus mérőeszközzel működő kútfej üzemel, akkor a telephely megfelel-e a jövedéki adó-visszaigénylés feltételének.

Álláspontom szerint, figyelemmel arra, hogy a telephelyen mechanikus kútfej üzemel, ezért nem teljesül a Jöt. 57/C. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feltétel, azaz a járműbe a kereskedelmi gázolaj betöltése nem elektronikus mérőeszközön keresztül történik, jövedéki adó-visszaigénylés nem érvényesíthető.

Nyilvántartásba vétel

Az előzőeken túlmenően a közúti áru fuvarozási, személyszállítási tevékenységhez kapcsolódó jövedéki adó-visszaigénylés érvényesíthetőségének feltétele, egy előzetes vámhatósági nyilvántartásba vétel. A nyilvántartásba vétel a vámhatóság arra vonatkozó döntése, amelynek során a benyújtott okmányok alapján a vámhatóság a jövedéki adó visszaigényelhetőségéhez szükséges feltételeket vizsgálja, azaz az előző két fejezetben meghatározott tárgyi követelmények meglétét igazolja (például forgalmi rendszámra szóló üzemanyagkártyával történő vásárlás feltételének megléte).

A nyilvántartásba vétel iránti kérelmet, az adó-visszaigénylési jogosultság első ízben történő érvényesítését megelőzően legalább 30 nappal kell benyújtani a vámhatósághoz. A nyilvántartásba vételt követően az adatok változását haladéktalanul, azaz 10 napon belül kell a vámhatósághoz bejelenteni [Jöt. 57/C. § (2) bekezdés].

A nyilvántartásba vételre, valamint a nyilvántartásba vett adatok módosítására vonatkozó kérelmet a Nemzeti Adó- és Vámhivatal szervezetéről és egyes szervek kijelöléséről szóló 273/2010. (XII.9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: NAV Korm. rendelet) 15. § és 44. § rendelkezései alapján Magyarországon székhellyel, telephellyel rendelkező személynek, a székhelye, telephelye szerinti megyei (fővárosi) vám- és pénzügyőri igazgatósághoz kell benyújtani.

A belföldön székhellyel, telephellyel vagy fiókteleppel nem rendelkező, kereskedelmi járművet üzemeltető személy esetében a más tagállamban vagy EFTA-országban (azaz Norvégiában, Svájcban, Liechtensteinben vagy Izlandon) regisztrált és ott kiadott nemzetközi fuvarozási engedéllyel rendelkező személy is kérelmezheti Magyarországon a nyilvántartásba vételt és jogosult jövedéki adó-visszaigénylés érvényesítésére [Jöt. 57/C. § (3) bekezdés]. Ezen személyek esetében a NAV Korm. rendelet 29. §-a különös hatásköri szabályokat állapít meg, azaz a Magyar Köztársaság területén székhellyel, telephellyel vagy fiók-teleppel nem rendelkező külföldi személy, nyilvántartásba vétele és jövedéki adó-visszaigénylése tekintetében a Kiemelt Ügyek és Adózók Vám- és Pénzügyőri Igazgatósága jár el.

A nyilvántartásba vételre, valamint a nyilvántartásba vett adatok módosítására vonatkozó részletszabályokat a Jöt. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 8/2004. (III. 10.) PM rendelet (a továbbiakban: PM rendelet) 114/B. §-a tartalmazza.

A kérelmet a PM rendelet 24/A. számú melléklete szerinti adattartalommal kell benyújtani a vámhatósághoz [PM rendelet 114/B. § (1) bekezdés], mely a vámhatóság honlapján – <http://vam.gov.hu> – az alábbi elérési útvonalon található: <http://vam.gov.hu/enyomtatvany/index.html>. A honlapon további hasznos információk találhatóak a kereskedelmi gázolaj jövedéki adó-visszaigénylésével kapcsolatban, például a jogszabály alkalmazást elősegítő témakörben kiadott Jövedéki Hírlevelek.

Visszatérve a nyilvántartásba vételre vonatkozó részletszabályokhoz, a kérelem mellékleteként kizárólag **másolatban** (azaz nem eredeti vagy hiteles másolatban) az alábbi dokumentumokat kell benyújtani [PM rendelet 114/B. § (2) bekezdés]:

- a) társasági szerződés (alapító okirat, alapszabály) vagy vállalkozói igazolvány;
- b) a Jöt. 57/C. § (1) bekezdés b) pontja szerinti telephely használati jogcímének megállapítására alkalmas okirat;

- c) az adó-visszaigénylési jog érvényesítésével érintett kereskedelmi járművek forgalmi engedélye, bérelt kereskedelmi jármű esetén a bérleti szerződése;
- d) közúti árufuvarozási, illetve személyszállítási tevékenység folytatására jogosító engedély;
- e) a Jöt. 57/C. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben - az üzemanyagkártya használatára vonatkozó szerződés;
- f) pénzügyi képviselő alkalmazása esetén a pénzügyi képviselővel kötött szerződés.

A benyújtandó dokumentumokkal összefüggésben szükségesnek tartom hangsúlyozni, hogy aki a Közösségi Vámkódexről szóló 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet 5a. cikke szerinti engedélyezett gazdálkodói tanúsítvánnyal (a továbbiakban: AEO tanúsítvány) rendelkezik, **nem kell benyújtania** a társasági szerződésnek (alapító okirat, alapszabály) vagy a vállalkozói igazolványnak; az adó-visszaigénylési jog érvényesítésével érintett kereskedelmi járművek forgalmi engedélyének, bérelt kereskedelmi jármű esetén a bérleti szerződésnek; közúti árufuvarozási, illetve személyszállítási tevékenység folytatására jogosító engedélynek a másolatát. Ebben az esetben a kérelmen kizárólag az AEO tanúsítvány számát kell feltüntetni [PM rendelet 114/B. § (3) bekezdés].

Az AEO tanúsítvány meglétéhez kapcsolódó egyszerűsítés a vám- és a jövedéki jogszabályok összehangolt alkalmazására vezethető vissza, hiszen az AEO tanúsítvány megszerzéséhez nagyon szigorú feltétel rendszernek kell megfelelniük a gazdálkodóknak, melyre figyelemmel nem indokolt a kereskedelmi gázolaj jövedéki adó-visszaigényléséhez kapcsolódóan a fentebb ismertetett okmányok becsatolása.

A nyilvántartásba vételhez kapcsolódó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával összefüggésben az alábbi gyakorlati esetpéldák ismertetést tartom szükségesnek:

- A PM rendelet 114/B. § (2) bekezdés d) pont alapján a nyilvántartásba vételi kérelemhez csatolni kell a közúti árufuvarozási tevékenységre jogosító engedélyt is.

A Jöt. vonatkozó rendelkezése azonban lehetővé teszi a saját költségre (melyről a „Visszaigénylésre jogosultak köre” fejezetben az esetpéldák felsorolásánál már tettem említést) történő áruszállítás esetén is a kereskedelmi gázolaj utáni adó-visszaigénylést. A vonatkozó szakmai jogszabály rendelkezései alapján a saját költségre történő áruszállításhoz nem szükséges közúti árufuvarozási engedély, ezért

engedély hiánya önmagában nem képezheti akadályát a jövedéki adó-visszaigénylésének.

Erre tekintettel a közúti áru fuvarozási engedélyt csak azon kérelmezőnek kell a nyilvántartásba vételi eljárás során a vámhatósághoz benyújtandó kérelemhez becsatolnia, aki engedélyköteles tevékenységet folytat. A nem engedély köteles, saját költségre történő áruszállítás után igénybe venni tervezett visszaigénylés esetén javasolt egy nyilatkozat csatolása a kérelemhez az engedélykötelezettség fennállásának hiányáról és a saját költsége végzett áruszállítási tevékenységről.

- A PM rendelet 114/B. § (2) bekezdés e) pont alapján a nyilvántartásba vételi kérelemhez csatolni kell a Jöt. 57/C. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben az üzemanyagkártya használatára vonatkozó szerződést.

Amennyiben a becsatolt üzemanyagkártya szerződésből nem állapítható meg, hogy teljesül a Jöt. 57/C. § (1) bekezdés a) pontja szerinti feltétel, azaz az üzemanyagkártya rendszámra szól vagy rendszám nélküli „garázs” kártya, akkor a - későbbi jogviták elkerülése érdekében, illetve abból a célból, hogy a nyilvántartásba vételt érintően a döntés meghozatala a tényállás teljes körű ismeretében történjen - szükséges az üzemanyagkártyák listájának mellékletként történő csatolása, vagy a szerződés kiegészítése, (mely szerint az üzemanyagkártya rendszámra szól), vagy erre vonatkozóan a nyilvántartásba vételt kérelmező vagy az üzemanyagkártya kibocsátó általi nyilatkozat szintén mellékletként történő csatolása.

- A PM rendelet 24/A. számú melléklete szerinti adattartalmú kérelem a kereskedelmi jármű rendszáma mellett nem tartalmaz a műszaki vizsga érvényességére vonatkozó adatot, ezért a változás bejelentéshez kapcsolódóan nem szükséges a forgalmi engedély esetén az új műszaki vizsga érvényességét bejelenteni a vámhatósághoz. Természetesen a vámhatóság az utólagos adóellenőrzési tevékenysége keretében minden valószínűség szerint vizsgálni fogja, hogy a lejárt műszaki érvényességgel rendelkező jármű esetén végeztek-e a jövedéki adó-visszaigénylés érvényesítésének feltételül meghatározott közúti áru fuvarozási és/vagy személyszállítási tevékenységét.

A kérelmező a nyilvántartásba vételt követően, mint az általa használt gépjármű vagy nyerges vonatató (a visszaigénylés jogintézményéhez kapcsolódóan kereskedelmi jármű) üzembentartója, illetve – bérelt kereskedelmi jármű esetében – bérbe vevője jogosult jövedéki adó-visszaigénylés érvényesítésére.

Adó-visszaigénylés

A nyilvántartásba vételt követően lehetséges a közúti árufuvarozási, személyszállítási tevékenységhez kapcsolódóan jövedéki adó-visszaigénylést érvényesíteni.

Az adó-visszaigénylési jog:

- az üzemanyag-töltő-állomáson történő tankolás esetében az adó-visszaigénylésre jogosult által megvásárolt gázolaj beszerzéséről a kereskedelmi jármű forgalmi rendszámát és kilométeróra állását is tartalmazó számla birtokában érvényesíthető [Jöt. 57/C. § (4) bekezdés a) pont], illetve
- a jogosult magyarországi telephelyén történő tankolás esetében a telephelyen történt tankolásokat dátum, mennyiség, forgalmi rendszám, kereskedelmi jármű kilométeróra állását részletező kimutatással dokumentálva érvényesíthető [Jöt. 57/C. § (4) bekezdés b) pont].

Az adó-visszaigénylési jog a vásárlás, illetve a telephelyen történt tankolás napján keletkezik, és legfeljebb a vásárlás, illetve a telephelyen történt tankolás hónapját követő 12 hónapon belül érvényesíthető [Jöt. 57/C. § (5) bekezdés].

Az adó-visszaigénylésre jogosult az adó-visszaigénylést választása szerint az adott évre vonatkozóan:

- évente, legkorábban a tárgyévet követő év január hónapjának 20. napjától igényelheti [Jöt. 57/C. § (6) bekezdés a) pont], vagy
- negyedévente, legkorábban a tárgynegyedévet követő hónap 20. napjától [Jöt. 57/C. § (6) bekezdés b) pont] igényelheti.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatalnak az adószakmai ága hatáskörébe tartozó adók tekintetében egyébként elektronikus adóbevallásra kötelezett adózónak, a kereskedelmi gázolaj visszaigénylésével összefüggésben bevallását a vámhatósághoz elektronikusan kell

benyújtania [Jöt. 48/B. §]. Ebben az esetben az adó-visszaigénylési jog az adó-visszaigénylésre jogosult által megvásárolt gázolaj beszerzéséről a kereskedelmi jármű forgalmi rendszámát és kilométeróra állását is tartalmazó számla birtokában [PM rendelet 114/B. § (7) bekezdés a) pont], illetve telephelyen történt tankolás esetén dátum, mennyiség, forgalmi rendszám, kereskedelmi jármű kilométeróra állását részletező kimutatással dokumentálva [PM rendelet 114/B. § (7) bekezdés b) pont] érvényesíthető, azaz a bevallás mellékleteként a hatályos szabályozás értelmében nem kell dokumentumokat (számla másolat, kimutatás) benyújtani.

Amennyiben az adózó elektronikus adóbevallásra nem kötelezett, a papír alapon benyújtott bevalláshoz csatolni kell az adó-visszaigénylésre jogosult által megvásárolt gázolaj beszerzéséről a kereskedelmi jármű forgalmi rendszámát és kilométeróra állását is tartalmazó, a gázolaj adózottan történő beszerzését igazoló, a beszerzés helyét és időpontját is részletező, az üzemanyagkártya kibocsátója által kiállított számla másolati példányát [PM rendelet 114/B. § (7) bekezdés a) pont], illetve a telephelyen történt tankolások esetén dátum, mennyiség, forgalmi rendszám, kereskedelmi jármű kilométeróra állását részletező kimutatást [PM rendelet 114/B. § (7) bekezdés b) pont], azaz a dokumentumok (számla másolat, kimutatás) a bevallás nyomtatvány mellékletét kell, hogy képezzék.

A **BEV_J02** (jar) „**Bevallás** az ásványolaj, az alkoholdermék, a sör, a bor, a pezsgő és a köztes alkohol termék után fizetendő, illetve visszaigényelhető jövedéki adó összegéről, valamint az önellenőrzéssel történő helyesbítésről” **bevallás nyomtatvány**, és a hozzá tartozó kitöltési útmutató (help) a vámhatóság honlapján – <http://vam.gov.hu> – az alábbi elérési útvonalon található: <http://vam.gov.hu/enyomtatvany/index.html>.

A bevallás alkalmazását nem csak a hozzá tartozó részletes kitöltési útmutató segíti, hanem lehetőség van a bevallás első oldalán „a kereskedelmi gázolaj visszaigénylő” rovat bejelölésére, mely esetben kizárólag azon pólólapok lesznek aktívak, melyeket a kereskedelmi gázolaj jövedéki adó-visszaigénylésével összefüggésben kell kitölteni.

A jövedéki adó-visszaigényléshez kapcsolódó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával összefüggésben, az alábbi gyakorlati esetpéldák ismertetést tartom szükségesnek:

- Amennyiben a kereskedelmi jármű tankolásával összefüggésben az üzemanyagkártya kibocsátója által kiállított számla, illetve a telephelyi tankolás esetén a kimutatás nem

vagy tévesen tartalmazza a kilométeróra állást, akkor nem érvényesíthető kereskedelmi gázolaj jövedéki adó visszaigénylés, mivel ezekben az esetekben a számla nem felel meg a Jöt. 57/C. § (4) bekezdés a) pontja szerinti rendelkezésnek, illetve a kimutatás a Jöt. 57/C. § (4) bekezdés b) pontja szerinti rendelkezésnek.

- Amennyiben az üzemanyagkártya kibocsátója olyan számlát állít ki, amelynek mellékletében részletezik a kereskedelmi járművek forgalmi rendszámát, kilométeróra állását, tankolt mennyiséget, tankolás dátumát, de a kiállított számla és az azzal összefüggésben készített melléklet egy egységet képez, azaz a számla és melléklete egyértelmű hivatkozással összekapcsolható, valamint az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény, illetőleg a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény rendelkezései is érvényesülnek, akkor a jövedéki adó visszaigényelhető.
- A visszaigénylés a jogosult választása szerint a negyedévet, vagy az évet követő hónap 20. napjától érvényesíthető. A Jöt. 57/C. § azonban nem tartalmaz megkötést, így kereskedelmi gázolaj esetén a visszaigénylő bármikor szabadon dönthet a negyedéves vagy éves visszaigénylés mellett, jóllehet, ha egy adott évben már élt a negyedéves visszaigénylés lehetőségével, arra az évre vonatkozóan éves bevallást már nem adhat be a hatályos szabályozás rendelkezései alapján.

A jogosult egy adott negyedévben keletkező visszaigénylési jogát a tárgynegyedévet követő hó 20-ik napjától a beszerzés vagy tankolás hónapját követő 12 hónapon belül bármikor érvényesítheti, tehát a visszaigénylési jogosultság keletkezését követően a visszaigénylés a 12 hónapos érvényesíthetőségi időkorláton belül bármelyik bevallásban érvényesíthető. Az előzőek alapján 2011. október 20-át követően a visszaigénylő például februári, májusi és szeptemberi beszerzések után is érvényesítheti egyszerre az I., II. és III. negyedévben keletkezett visszaigénylési jogosultságát. Amennyiben például az első negyedéves bevallásában egyes beszerzéseket nem szerepeltett, azok után visszaigénylését későbbi bevallásában is érvényesítheti.

Az üzemanyagkártyás vásárlásokról kiállított időszakos elszámoló számlán lévő azon beszerzések esetében, melyek áthúzódnak a következő negyedévre, a visszaigénylési jogosultság keletkezése szempontjából a tankolás időpontja a meghatározó, ezért a visszaigénylő megbonthatja a számlán szereplő tankolásokat, és az adott

visszaigénylés tárgyidőszakát képező negyedévben tankolt üzemanyag mennyiség képezheti a visszaigénylés alapját. A következő negyedévben történt tankolásokat a következő negyedévben kell figyelembe venni, még ha egy számlán is kerültek feltüntetésre.